

TEMATYCZNE ZESTAWIENIA BIBLIOGRAFICZNE

AGRESJA ELEKTRONICZNA

(cyberbullying, cyberstalking, flaming, trolling)

**Zestawienie bibliograficzne sporządzone
w oparciu o zbiory Biblioteki Pedagogicznej w Sieradzu**

Oprac. mgr Beata Kuc-Mazurek
Wydział Wspomagania
Placówek Oświatowych

KSIĄŻKI

1. Agresja

Agresja wśród dzieci i młodzieży : perspektywa psychoedukacyjna / red. Adam Frączek, Irena Pufal-Struzik. - Kielce : Wydaw. Pedagogiczne ZNP, 1996.

ISBN 83-85230-61-0

Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 19500

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 30195

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 100404 - 100406

2. Andrzejewska Anna

Dzieci i młodzież w sieci zagrożeń realnych i wirtualnych : aspekty teoretyczne i empiryczne / Anna Andrzejewska. - Warszawa : Difin, 2014.

ISBN 978-83-7930-227-7

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 35769

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 44035

3. Barlińska Julia, Anna Szuster

Cyberprzemoc : o zagrożeniach i szansach na ograniczenie zjawiska wśród adolescentów / Julia Barlińska, Anna Szuster. - Warszawa : Wydaw. Uniwersytetu Warszawskiego, 2014.

ISBN 978-83-235-1531-9

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 120329

4. Castells Manuel

Spółeczeństwo sieci / Manuel Castells ; przekł. Mirosława Marody [et al.] ; red. nauk. Mirosława Marody. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2007.

ISBN 978-83-01-1548-5

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 32591

Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 22083

Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 20844

Wypożyczalnia Łask: sygn. 28725

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 33863

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 114226

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 41088

5. Cyberświat

Cyberświat : możliwości i zagrożenia / red. nauk. Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. - Warszawa : "Żak", cop. 2009.

ISBN 978-83-89501-37-0

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 35232

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117915

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 42164

6. Dijk Jan van

Spoleczne aspekty nowych mediów : analiza społeczeństwa sieci / Jan van Dijk ; tł. [z ang.] Jacek Konieczny. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2010.

ISBN 978-83-01-16290-0

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 34756

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117074

7. **Dziecko**

Dziecko w świecie wiedzy, informacji i komunikacji / [pod red. Stanisława Juszczyka, Ireny Polewczyk]. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, cop. 2006.

ISBN 978-83-7441-300-8

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 113488 – 113489

8. **Grzenia Jan**

Komunikacja językowa w internecie / Jan Grzenia. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2006.

ISBN 978-83-01-14867-6

Wypożyczalnia Łask: sygn. 28336

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 33472

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 113236 - 113238

9. **Guerin Suzanne, Hennessy Eilis**

Przemoc i prześladowanie w szkole : skuteczne przeciwdziałanie agresji wśród młodzieży / Suzanne Guerin, Eilis Hennessy ; przekł. Jarosław Rybski. - Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2004.

ISBN 83-89574-09-8

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 32608

Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 22174

Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 20876

Wypożyczalnia Łask: sygn. 28889; 28430

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 32831; 33937

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 40680; 41154; 40615

10. **Internet**

Internet a psychologia : możliwości i zagrożenia / red. nauk. Władysław Jacek Paluchowski ; tł. [i in.] Małgorzata Ferenc-Michelson. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2009.

ISBN 978-83-01-16080-7

Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 21330

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117471

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 42170

11. **Komunikacja**

Komunikacja w cyberświecie / red. nauk. Sylwester Bębas, Jerzy Plis, Józef Bednarek. - Radom : Wyższa Szkoła Handlowa, 2012.

ISBN 978-83-62491-23-0

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 118628

12. **Lawson Sarah**

Jak pomóc zastraszonemu dziecku : poradnik dla rodziców i wychowawców / Sarah Lawson ; [tł. Zofia Barczewska-Zabroń]. - Kielce : Wydaw. "Jedność", 2006.

ISBN 83-7224-809-5

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 33494

13. **Oblicza**

Oblicza patologii społecznych / red. nauk. Sylwester Bębas. - Radom : Wyższa Szkoła Handlowa, 2011.

ISBN 978-83-62491-07-0

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117961

14. Patologie

Patologie w cyberszwiecie / red. nauk. Sylwester Bębas, Jerzy Plis, Józef Bednarek. - Radom : Wyższa Szkoła Handlowa, 2012.

ISBN 978-83-62491-22-3

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 118627

15. Przemoc

Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej / red. Jan Papież, Andrzej Płukis. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 2000.

ISBN 83-7174-471-4

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 28704

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 107003

Czytelnia Sieradz: sygn. 109965-Czyt.

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 39579

16. Przemoc

Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej / pod red. Jan Papież, Andrzej Płukis. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 1999.

ISBN 83-7174-206-1

Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 19867

17. Przemoc

Przemoc dzieci i młodzieży w perspektywie polskiej transformacji ustrojowej / red. Jan Papież, Andrzej Płukis. - Toruń : Wydaw. Adam Marszałek, 1998.

ISBN 83-7174-103-0

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 31862

18. Przemoc

Przemoc i mobbing w szkole, w domu, w miejscu pracy / red. nauk. Claire P. Monks, Iain Coyne ; red. nauk. pol. wyd. Małgorzata Gamian-Wilk ; tł. Małgorzata Guzowska. - Warszawa : Wydaw. Naukowe PWN, 2012.

ISBN 978-83-01-17109-4

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 34112

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 35481

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 118699

Czytelnia Zduńska Wola: sygn. 43594-Czyt.

19. Pyżalski Jacek

Agresja elektroniczna i cyberbullying jako nowe ryzykowne zachowania młodzieży / Jacek Pyżalski. - Kraków : "Impuls", 2012.

ISBN 978-83-7587-711-3

Wypożyczalnia Wieruszów: sygn. 22919

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 34982

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 119198

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 42968

20. Pyżalski Jacek

Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży / Jacek Pyżalski. - Sopot, Gdańsk : Gdańskie Wydaw. Psychologiczne, 2011.

ISBN 978-83-7489-244-5

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 33898

Wypożyczalnia Pajęczno: sygn. 21617

Wypożyczalnia Łask: sygn. 29676

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 34795

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117396 - 117397

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 42463

21. Rogers Vanessa

Cyberprzemoc : jak być bezpiecznym w sieci : ćwiczenia dla dzieci i młodzieży / Vanessa Rogers ; tł. Sylwia Kuchta. - Warszawa : Fraszka Edukacyjna, 2011.

ISBN 978-83-61309-82-6

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 35456

22. Swearer Susan M

Przemoc rówieśnicza : zapobieganie i interwencje : skuteczne strategie dla szkół / Susan M. Swearer, Dorothy L. Espelage, Scott A. Napolitano ; [tł. Krzysztof Mazurek]. - Warszawa : Wydaw. Edukacyjne Parpamedia, cop. 2010.

ISBN 978-83-61849-72-8

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 117044

23. Wallace Patricia

Psychologia internetu / Patricia Wallace ; przeł. [z ang.] Tomasz Hornowski. - [Wyd. 1, dodr.] - Poznań : Dom Wydaw. Rebis, 2005.

ISBN 83-7301-075-0

Wypożyczalnia Wieluń: sygn. 33474

24. Wallace Patricia

Psychologia Internetu / Patricia Wallace ; przeł. [z ang.] Tomasz Hornowski. - [Wyd. 1, dodr.] - Poznań : Dom Wydaw. REBIS, 2004.

ISBN 83-7301-075-0

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 31473

25. Wallace Patricia

Psychologia internetu / Patricia Wallace ; przeł. [z ang.] Tomasz Hornowski. - Poznań : Dom Wydaw. Rebis, 2001.

ISBN 83-7301-075-0

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 109235

26. Zagrożenia

Zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego / red. nauk. Józef Bednarek, Anna Andrzejewska. - Warszawa : Difin, 2014.

ISBN 978-83-7930-228-4

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 120254

Wypożyczalnia Zduńska Wola: sygn. 44021

27. **Zagrożenia**

Zagrożenia i problemy współczesnej rodziny / red. nauk. Sylwester Bębas. - Radom : Wyższa Szkoła Handlowa, 2011.

ISBN 978-83-62491-10-0

Wypożyczalnia Sieradz: sygn. 118625

28. **Zastraszanie**

Zastraszanie i przemoc szkolna : profilaktyka : podręcznik dla nauczyciela / red. nauk. Monika I. Dąbkowska, Mirosław R. Dąbkowski. - Toruń : Wydaw. Naukowe Uniwersytetu Mikołaja Kopernika, 2010.

ISBN 978-83-231-2582-2

Wypożyczalnia Poddębice: sygn. 34133

ARTYKUŁY Z CZASOPISM

1. AGRESJA elektroniczna : program zajęć dla uczniów / Radosław Mysior // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2013, nr 10, s. 29-34
2. AGRESJA elektroniczna i mobbing elektroniczny gimnazjalistów w kontekście zaangażowania w stosowanie nowych technologii komunikacyjnych / Jacek Pyżalski // *Kwartalnik Pedagogiczny*. - 2009, nr 4, s. 31-51
3. AGRESJA elektroniczna - wirtualne ciosy, realne rany - cz. 1 / Jacek Pyżalski // *Remedium*. - 2008, nr 9, s. 28-29
4. AGRESJA elektroniczna - wirtualne ciosy, realne rany - cz. 2 / Jacek Pyżalski // *Remedium*. - 2008, nr 10, s. 28-29
5. AGRESJA elektroniczna - wirtualne ciosy, realne rany - cz. 3 / Jacek Pyżalski // *Remedium*. - 2009, nr 10, s.10-12
6. AGRESJA elektroniczna - wirtualne ciosy, realne rany - cz. 4 / Jacek Pyżalski // *Remedium*. - 2010, nr 7, s. 6-7
7. AGRESJA elektroniczna wśród młodzieży - rodzaje, skutki, profilaktyka / Edyta Sabicka, Kamila Knol, Agata Matuszewska // *Meritum*. - 2010, nr 2, s. 2-7
8. BULLYING - charakterystyka zjawiska i uwarunkowania / Aleksandra Tuściak-Deliowska // *Remedium*. - 2010, nr 9, s. 1-3
9. BULLYING i mobbing w szkole / Jan Łysek // *Nauczyciel i Szkoła*. - 2012, nr 1, s. 119-129
10. BULLYING - przemoc szkolna. Rozpoznawanie i zapobieganie / Maciej Macko // *Edukacja*. - 2003, nr 3, s. 80-88
11. BULLYING uprzedzeniowy i jego rodzaje / Aleksandra Tuściak-Deliowska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2013, nr 8, s. 16-21
12. BULLYING w liceum ogólnokształcącym / Mirosław Wojciechowski // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2003, nr 5, s. 28-33

13. BULLYING w szkole / Katarzyna Dmitruk-Sierocińska // *Edukacja i Dialog*. - 2004, nr 4, s. 65-66
14. BULLYING wśród uczniów - charakterystyka zjawiska i jego skutki / Katarzyna Dmitruk-Sierocińska // *Opieka Wychowanie Terapia*. - 2004, nr 1/2, s. 40-41
15. BULLYING wśród uczniów - charakterystyka zjawiska i jego skutki / Katarzyna Dmitruk-Sierocińska // *Wychowanie na co Dzień*. - 2004, nr 6, s. 9-10
16. BULLYING wśród uczniów społecznego liceum ogólnokształcącego oraz jego uwarunkowania i planowane środki zaradcze / Mirosław Wojciechowski // *Kwartalnik Pedagogiczny*. - 2007, nr 2, s. 107-124
17. CYBERBULLING (mobbing elektroniczny) wśród uczniów szkół podstawowych / Claire Monks, Susanne Robinson, Penny Worlidge, Rosario Ortega // *Kwartalnik Pedagogiczny*. - 2009, nr 4, s. 167-181
18. CYBERPRZEMOC : częstość występowania, świadomość zagrożenia, możliwości ochrony / Sandra Kryśka // *Nauczyciel i Szkoła*. - 2014, nr 1, s. 151-161
19. CYBERPRZEMOC i przemoc rówieśnicza / Anna Maria Wesołowska // *Dyrektor Szkoły*. - 2012, nr 2, s. 46-49
20. CYBERPRZEMOC w gimnazjum / Krzysztof Nowakowski, Natalia Kroker, Beata Świątek-Brzezińska // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2014, nr 9, s. 46-50
21. CYBERPRZEMOC w kontaktach rówieśniczych / Małgorzata Krajewska // *Opieka Wychowanie Terapia*. - 2010, nr 1/2, s. 12-19
22. CYBERPRZEMOC wśród małoletnich internautów : świadomość, występowanie i zapobieganie / Mateusz Grajek, Karolina Sobczyk, Kamila Mazgaj-Krzak, Małgorzata Olejniczak-Nowakowska // *Nauczyciel i Szkoła*. - 2013, nr 1, s. 201-211
23. CYBERPRZEMOC wśród młodzieży (na podstawie przeprowadzonych badań) / Ewa Kopeć // *Opieka Wychowanie Terapia*. - 2012, nr 3/4, s. 39-47
24. CYBERPRZESTRZEŃ - nowa arena przemocy rówieśniczej / Julia Barlińska // *Kwartalnik Pedagogiczny*. - 2009, nr 4, s. 53-66
25. CYBERZAGROŻENIE czy cyberszansa ? / Małgorzata Nowak // *Dyrektor Szkoły*. - 2013, nr 5, s. 27-30
26. CZAS i cyberprzestrzeń : temporalna organizacja działania użytkowników portali społecznościowych / Beata Papuda-Dolińska // *Pedagogika Społeczna*. - 2014, nr 2, s. 117-132
27. FLAMING "wojna" na słowa / Radosław Mysior // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2012, nr 9, s. 31-35
28. FLAMING i trolling jako formy agresji werbalnej w Internecie / Magdalena Szpunar // *Kwartalnik Pedagogiczny*. - 2009, nr 4, s. 67-80
29. JAK powstrzymać przemoc rówieśniczą w szkołach / Mirosław Wojciechowski // *Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze*. - 2002, nr 2, s. 56-59

30. MEDIA elektroniczne a przemoc wśród młodzieży / Elżbieta Marczevska // **Problemy Opiekuńczo - Wychowawcze.** - 2010, nr 5, s. 51-55
31. MOBBING i bullying jako formy agresywnych zachowań uczniów / Agieszka Grzywa-Bilkiewicz // **Nowa Szkoła.** - 2005, nr 6, s. 49-51
32. O GNĘBIENIU słabszych / Sylwia Hoffman // **Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze.** - 2006, nr 1, s. 26-27
33. POSTĘPOWANIE w przypadku stalkingu / Justyna Skaryńska-Sernaglia // **Niebieska Linia.** - 2009, nr 5 s. 25-27
34. PRAWNA analiza stalkingu / Marcin Szpond // **Niebieska Linia.** - 2007, nr 1, s. 28-31
35. PRZEKONANIA normatywne gimnazjalistów dotyczące dręczenia szkolnego / Aleksandra Tłuściak-Deliowska // **Szkoła Specjalna.** - 2014, nr 1, s. 18-29
36. ROZWÓJ mediów elektronicznych i ich wpływ na wyzwalanie się postaw agresywnych i przemocy wśród młodzieży / Elżbieta Marczevska // **Wychowanie na co Dzień.** - 2009, nr 10/11, s. 38-42
37. RÓWIEŚNICZA agresja elektroniczna - co wiemy po dekadzie badań? - cz. I / Jacek Pyżalski // **Remedium.** - 2013, nr 9, s. 26-27
38. STALKING / Marcin Szpond // **Niebieska Linia.** - 2006, nr 6, s. 27-29
39. STALKING - cień zła ? / Ilona Gołębska // **Wychowawca.** - 2011, nr 1, s. 11-13
40. STALKING - gdzie kończy się szacunek, a zaczyna nienawiść / Radosław Mysior // **Remedium.** - 2013, nr 4, s. 8-10
41. STALKING - gdzie kończy się szacunek, a zaczyna nienawiść / Zuzanna Słoma, Dominika Szymańska // **Remedium.** - 2013, nr 4, s. 6-7
42. SZYKANOWANIE elektroniczne i jego wpływ na atmosferę klasy / Jana Hanuliakova, Katarina Holla // **Wszystko dla Szkoły.** - 2010, nr 5, s. 7-8
43. WOJNA w Internecie / Ilona Gołębska // **Wychowawca.** - 2014, nr 3, s. 20-21
44. WPŁYW sieci na zwyczaje i styl życia / Jadwiga Raczkowska // **Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze.** - 2013, nr 1, s. 3-17
45. ZŁOŻONY obraz bullyingu / Dorothy Espelage // **Psychologia w Szkole.** - 2015, nr 1, s. 82-85

SŁOWNICZEK

BULLYING - termin ten powstał w oparciu o pochodzące z języka angielskiego słowo **bully** oznaczające terroryzowanie, nękanie, znęcanie się nad słabszym. W literaturze przedmiotu **bullying** to długotrwałe i negatywne działanie uczniów lub grupy uczniów skierowane na innego ucznia lub grupę uczniów, zmierzające do wykluczenia ofiary z grupy rówieśniczej.

(*Patologie w cyberświecie* / red. nauk. Sylwester Bębas, Jerzy Plis, Józef Bednarek. - Radom, 2012. S. 335)

CYBERBULLYING – jest komputerową (cyfrową) formą bullyingu. Przedrostek "**cyber**" oznacza bowiem komputerowe lub elektroniczne sterowanie. Dosłownie należałoby zrozumieć opisywane zjawisko jako wrogie działanie wobec rówieśnika realizowane elektronicznie – czyli przy użyciu komputera lub telefonu komórkowego.

(*Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży* / Jacek Pyżalski. - Sopot, 2011. S. 58-59)

STALKING – określenie pochodzące z języka angielskiego, oznacza podchody lub skradanie się. Jest to sposób postępowania polegający na powtarzającym się i uporczywym kierowaniu w stronę ofiary niepożądanych komunikatów i utrzymywaniu jej w przeświadczeniu o ciągłej bliskości prześladowcy.

(*Patologie w cyberświecie* / red. nauk. Sylwester Bębas, Jerzy Plis, Józef Bednarek. - Radom, 2012. S. 348)

CYBERSTALKING – zjawisko to można zdefiniować jako wykorzystywanie technologii informacyjnej i komunikacyjnej, w szczególności internetu, do nękania i zastraszania innych osób.

(*Patologie w cyberświecie* / red. nauk. Sylwester Bębas, Jerzy Plis, Józef Bednarek. - Radom, 2012. S. 349)

FLAMING – jeden z rodzajów agresji elektronicznej polegający na ostrej wymianie zdań na czacie lub forum internetowym. Często biorą w nim udział użytkownicy, którzy się wzajemnie nie znają.

(*Agresja elektroniczna wśród dzieci i młodzieży* / Jacek Pyżalski. - Sopot, 2011. S. 153)

TROLLING – zjawisko polegające na dezorganizacji forów internetowych przez osoby, które nie przestrzegają podstawowych zasad internetowej etykiety. Określenie troll i trollowanie pochodzi od angielskiego **trolling for fish**, co po polsku oznacza metodę łowienia ryb na haczyk. Złośliwie poruszając kontrowersyjny temat troll zarzuca na rozmówców "haczyk" i w ten sposób podżega do kłótni i polemizowania z nim. Zjawisko to najbardziej zauważalne jest na forach otwartych dużych portali.

(*Komunikacja w cyberświecie* / red. nauk. Sylwester Bębas, Jerzy Plis, Józef Bednarek. - Radom, 2012. S. 303)